

АНГЛІЙСЬКИЙ РЕАЛІЗМ

ЖАНРОВА ПАЛІТРА ВІКТОРІАНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Ч.ДІККЕНС ЯК ТВОРЕЦЬ ВІКТОРІАНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ

1. Передумови формування англійського реалізму.
2. Вікторіанство як феномен культури. Поняття «вікторіанського роману».
3. Естетична і світоглядна природа творчості Ч.Діккенса.

В Англії класичний реалізм ХІХ ст. формувався у безпосередній спадкоємності від реалізму **епохи Просвітництва**.

У Франції реалізм заявив про себе як про самостійний літературний напрям після епохи романтизму.

В Англії паралельно з романтизмом і зберігаючи спадкоємність стосовно **просвітницького** реалізму, почав складатися новий тип **реалізму**.

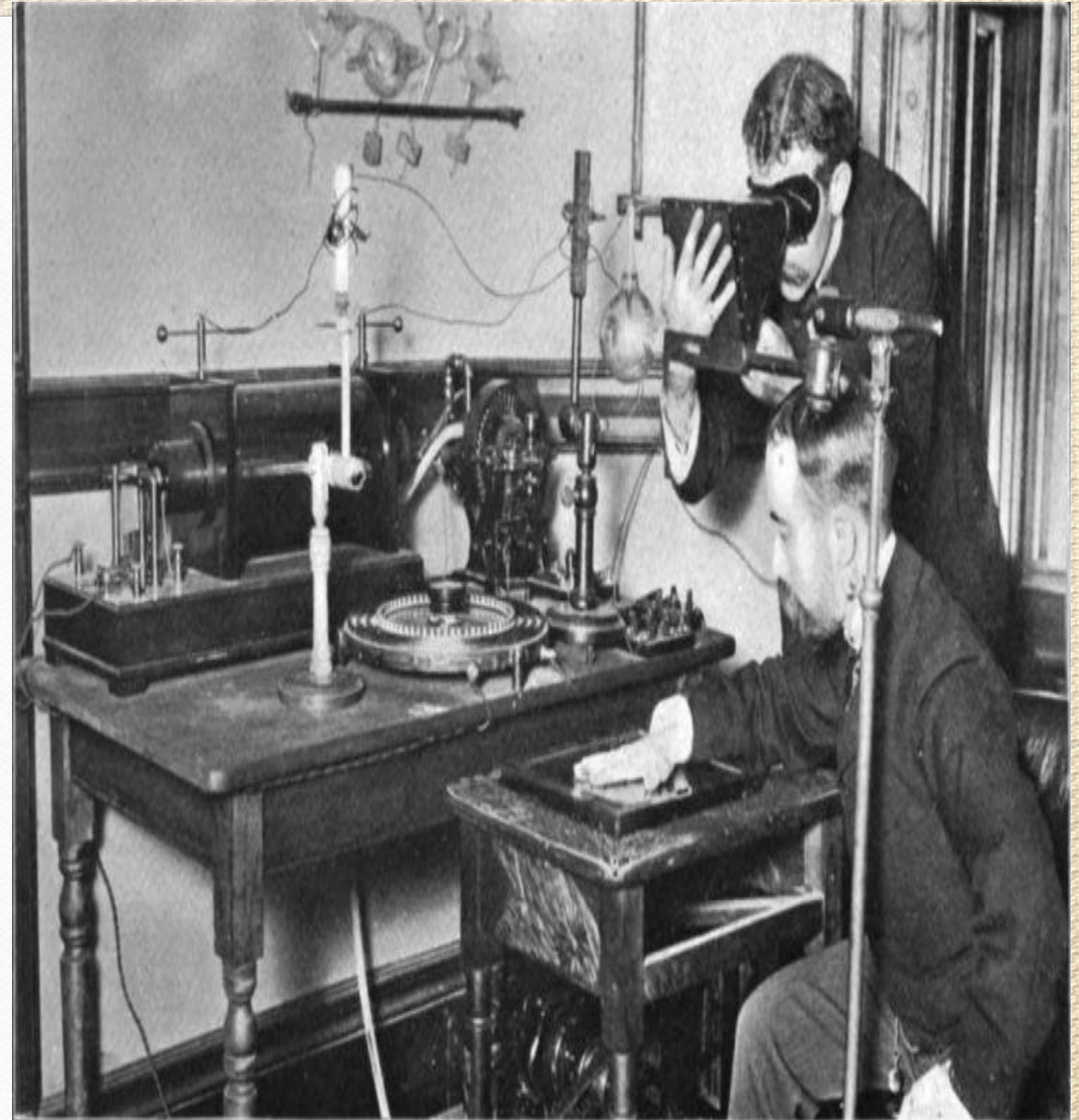

Вікторіанство (від англ. Victorian – те, що відноситься до Вікторії) – англійська духовна і матеріальна культура часів правління королеви Вікторії (1837-1901).

Епоха вікторіанства – століття прогесу

- Науково-технічна революція
- Колоніальна експансія
- Глобалізація
- Індустріалізація
- Загальна початкова освіта

Вікторіанські цінності

- Порядність і респектабельність
- Пунктуальність і акуратність
- Поміркованість і утилітаризм
- Віра в прогрес
- Євангелізм і протестантська етика
- Почуття обов'язку
- Недоторканність приватного життя («мій дім – моя фортеця»)
- Сім'я

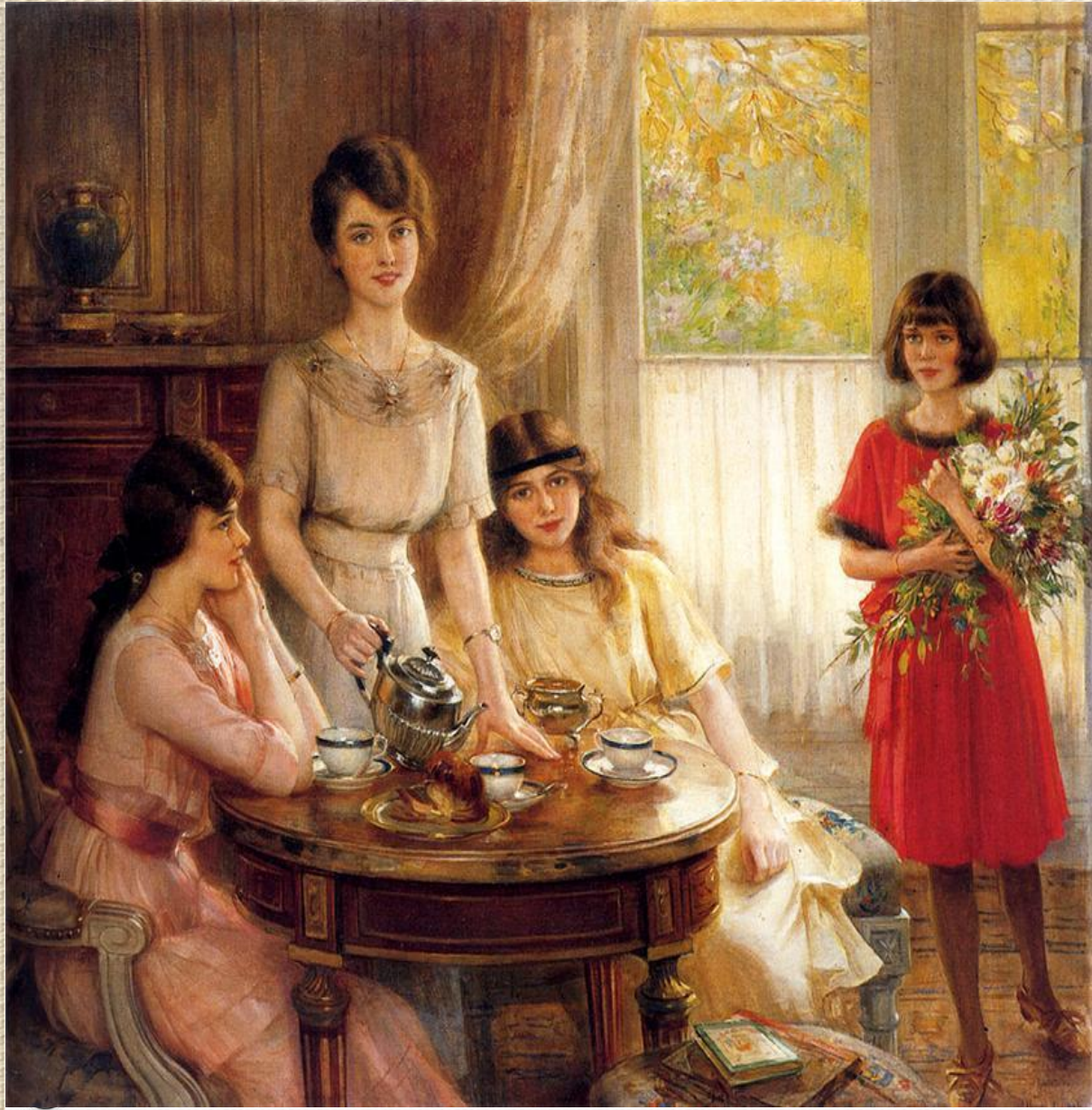
SWISS-REUSE

Albion

Вікторіанство – один з кульмінаційних моментів глибоких змін в *національному характері*, коли англійці перестали бути одним з найагресивніших, грубих, буйних, прямих, розгульних, жорстоких і кровожерних народів в світі і перетворилися на одну з найбільш стриманих, ввічливих, охайних, чутливих, понад міру педантичних і лицемірних націй».

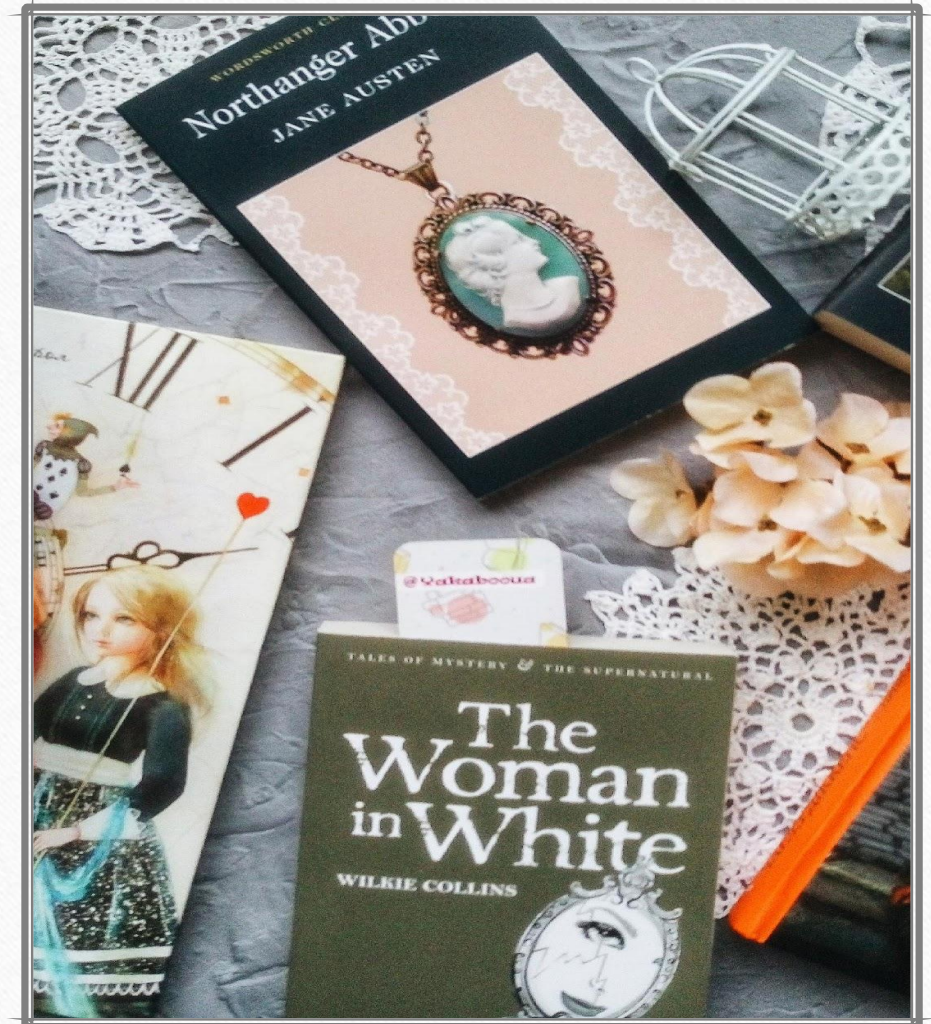
Perkin H. The Origin of Modern English Society, 1780–1880. London, – 1976. – P. 280.

Вікторіанський роман

Умовна назва різножанрових романних форм, що утверджувалися письменниками в роки правління королеви Вікторії (1837 – 1901).

Творцями є Б. Дізраелі, Т. Карлейль, Ч. Кінгслі, А.Теннісон, Р. Браунінг, Ч. Діккенс, У. М. Теккерей, сестри Бронте, Е. Гаскелл, Д. Еліот, Е. Треллоп, Ч. Рід, У. Коллінз.

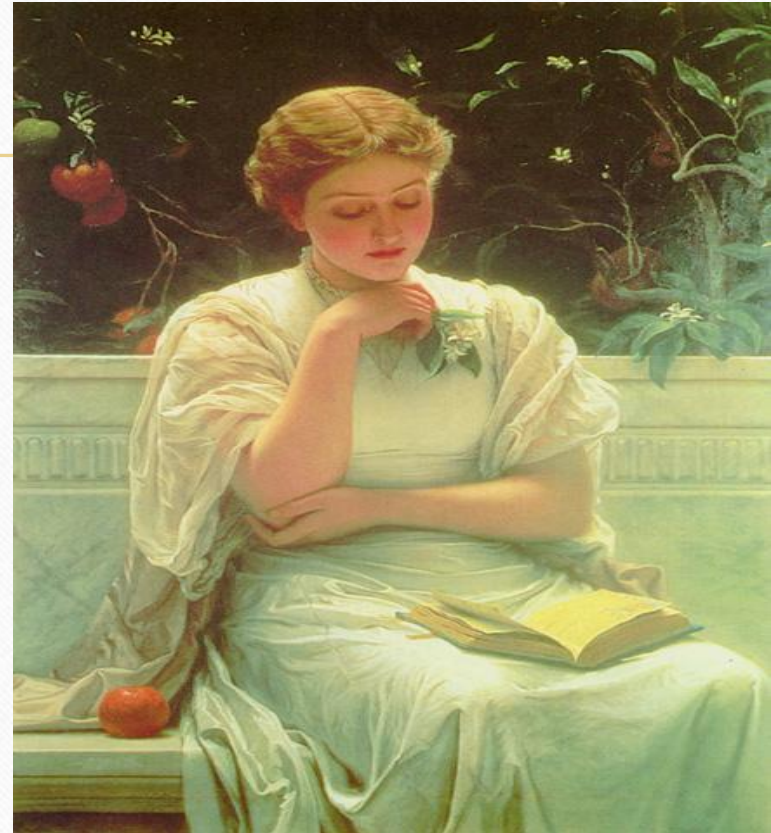
Вікторіанська література: періодизація

- 1830 – 1850 – рання вікторіанська література (критичний реалізм)
- 1850 – 1885 – зріла вікторіанська література (натуралізм)
- 1885 – 1901 – пізня вікторіанська література (декаданс)

Вікторіанський роман: жанрові різновиди

- Індустріальний
- Соціальний
- Роман виховання
- «Сімейна хроніка»
- Сенсаційний
- Готичний
- Детективний
- Пригодницький
- «Роман срібної ложки»

Вікторіанський роман: теми і мотиви

- Класовий конфлікт
- Війна за спадщину
- Соціальна ідентифікація
- Злочин і покарання
- Сімейна таємниця
- «Нова жінка»

Вікторіанський роман: жанровий канон

- Серіалізація;
- Безперервність оповіді;
- Всезнаючий автор;
- Широка соціальна панорама;
- Впорядкований і центрований художній простір;
- Індивідуалізація і характеристика через мову і портрет;
- Конвенціональний герой і лиходій (умовний, загальноприйнятий, той, що відповідає традиції);
- Конвенціональний фінал;
- Протиставлення сучасних цінностей загальнолюдській моралі

Чарлз Діккенс (1812-1870)

- 1833 – 1838 – гумористичний період: “Нариси Боза”, “Посмертні нотатки піквікського клубу”;
- 1838 – 1848 – оптимістичний період: «Олівер Твіст», «Ніколас Нікльбі», «Різдвяні повісті», «Мартін Чезлвіт»
- 1848 – 1861 – кризовий: «Домбі і Син», «Девід Копперфілд», «Холодний дім», «Крихітка Дорріт»
- 1861 – 1870 – песимістичний: «Великі сподівання», «Наш спільний друг», «Таємниця Едвіна Друда»

Поетика діккенсівського роману

- Панорамність художнього бачення
  - Три емоційні стихії: сатира, гумор і патетика
-
- В центрі композиції - доля окремої людини або сім'ї;
  - Три групи характерів: ідеальний герой, «соціальний» лиходій, дивак
  - «Новий фольклор»: казки про дивовижні події в умовах великого міста; одухотвореність середовища і природи
  - Принцип наочності
  - Імена, що говорять

